

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jus Canonicum Practice Explicatum, Seu Decisiones Casuum

Ad Singulos Decretalium Gregorii Papæ IX. Titulos, & ad consuetum
Referendi modum accommodatæ. Opus Novum

Complectens alteram Decretalium medietatem, videlicet nonaginta duos
Titulos, à Titulo XX. libri III. de Feudis usque ad finem

Pichler, Vitus

Ingolstadii, 1734

Quæstio II. An isti asulteri à Judice Ecclesiastico absoluti subjaceant novæ
Inquisitioni & Judicaturæ in Foro Civili?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62204)

solūm agitur civiliter ad propriū interesse & commodū actoris, utī in hoc casu contigit. Ad 2. licet aliqui DD. extendant crimen collusionis etiam ad causas civiles, ii tamen vel intelligi debent non de actore & reo quibus transigere, & à lite desistere licet pro libitu, sed de Advocatis & procuratoribus eorum, quibus utique prohibitum colludere cum parte adversa, vel, si loquantur de Actore & Reo, ab illis recedimus cum omni veneratione, nixi meliori

ratione & meliorum Doctorum auctoritate. Ad 3. crimen adulterii in dictis LL. solum excipitur, quando super eo agitur criminaliter, etiam ad pœnam mortis. Eodem modo intelligendæ sunt l. 4. §. l. 5. cit. quod nempe transigentes in causa criminali criminaliter intentata, non capitali, habeantur pro infamis & confessis, non verò transigentes super causa civiliter acta, licet actio fundetur in crimine & delicto.

QUÆSTIO II

*An isti adulteri à Judice Ecclesiastico absoluti sub-
jaceant novæ Inquisitioni & Judicatura in Foro
Civili?*

NON subjacere decisum videtur in c. 6. de accusat. l. 7. §. 2. l. 11. §. 14. ff. eod. ubi habetur, per sententiam Judicis absolutoriam crimen sic tolli, ut de eo quæri non amplius possit. 2. Si subjacerent novæ inquisitioni aut accusationi super adulterio absoluti in præsentia casu, tunc ideo, quia sententia est lata per collusionem cum reis habitam ab Actore Luca. l. 11. C. eod. l. fin. ff. de prævaricatione. sed in hoc casu non intervénit collusio, ut in q. 1. fuit probatum: ergo. 3. Licet non intervenerit collusio, saltem intervénit transactio inter Actorem & reos, qui datâ & acceptâ pœnâ absolutionem procurârunt ob-

non exhibitas probationes criminis adulterii: sed transactio non minorem habet vim & auctoritatem, quam sententia valida & res judicata (per quam omnino tollitur crimen) l. non minorem 20. C. de transact. §. l. 2. ff. de Jurejur. ergo. 4. Sententia lata in uno foro parit exceptionem rei judicatæ in altero foro. c. fin. de Except. in 6. sed adulteri sunt absoluti per sententiam in uno foro, nempe Ecclesiastico: ergo habent exceptionem rei judicatæ in altero foro, nempe Sæculari, ne super eodem delicto judicari denuo possint, vel inquiri in ordine ad pœnam.

At his non obstantibus censeo, in

Secu-

Sæcularis Judicis potestate omnino esse in absolutos ab Ecclesiastico adulteros ulterius inquirere, & si sufficienter ipsi probetur adulterium, illud secundum leges & statuta punire. Jul. Clarus, qui pro se dicit stare communem DD. & praxim tribunali. Prob. 1. ex c. 5. de pœnis in 6. ubi habetur, quod punitus in foro Ecclesiastico adhuc judicari & puniri possit in foro sæculari; quia pœna spiritualis & medicinalis, quæ ferè in foro Ecclesiastico infligi solet, non tollit pœnam temporalem, nec ista illam: ergo à fortiori, si ne quidem punitus est quispiam, & tamen delicti reus, vel de eo diffamatus, adhuc puniri in foro sæculari potest, & in eum inquiri, ut delicta competenti & condignâ pœnâ afficiantur. Prob. 2. ex c. 1. 2. & fin. h. t. ubi permittitur Judici inquisitio. & l. 3. §. 1. ff. de prævar. iterata accusatio rei jam per sententiam absoluti. Et quamvis hæc Jura loquantur de absoluto per collusionem, tamen ratio boni publici, in qua fundantur, etiam militat pro casu, quo propriè dicta collusio non intervenit, nescilicet crimina semel audita maneant indiscussa & impunita. Unde probatur 3. bonum publicum exigit, ut delicta reipublicæ perniciofa, quale utique est adulterium, non maneant impunita. l. 13. ff. de Off. Pras. l. in vulneratus. S. quod si quis. ff. ad L. Aquil. c. 35. §. 1. de sent. Excom. Barbosa axiom. 68. n. 1. Sed delictum adulterii, si probetur esse commif-

sum, in foro Ecclesiastico non est punitum, nec vi actionis puniri poterat, cum actum fuerit Civiliter: ergo exigit & debet adhuc puniri condignè instituta inquisitione. Prob. 4. actio civilis non præjudicat criminali. l. un. C. quand. Civil. act. ita ut utraque in eodem etiam Judicio saltem successive proponi possit gl. in l. un. cit. v. utraque; ergo à fortiori in alio Judicio locum habet actio, consequenter & Inquisitio criminalis, postquam priùs alibi instituta est actio Civilis; cum actio criminalis & civilis tendant ad fines diversos.

Objecta nullum faciunt negotium. Ad 1. ajo, in illis Juribus sermonem esse de criminaliter accusato; & legitime per sententiam validam absoluto, pro quo casu multi quidem tenent, eum non amplius accusari, aut inquiri super eodem crimine posse, quod tamen ipsum alii plures affirmant, allegantes pro se quoque praxim. Non tamen facillè ullus negabit, reum actione civili pulsatum posse criminaliter adhuc accusari & inquiri, cum Leges satis clarè oppositum statuunt, & ratio evincat contrarium, præsertim si in Civili Judicio intervenerit clandestina transactio inter Actorem & Reum, quæ simulacrum est collusionis, licet non sit vera collusio. Ad 2. N. Ma. Ratio negandi patet ex nostræ sententiæ fundamentis. Ad 3. dist. Min. transactio non habet minorem auctoritatem, quàm sententia & res judicata, in causis merè civilibus, C. Min. in
S 3
crimi-

criminalibus. *N. Min.* transactio inita super causa civiliter acta non se extendit ad causam criminaliter tractandam, uti patet ex nostris probationibus. Imò in causis criminalibus, ubi non agitur de vita & sanguine, de Jure ne quidem licitum est transigere: & transigens habetur pro confesso. *l. 4. §. ff. de his, qui not. infam.* In causa autem criminali capitali (excepto adulterio) prohibitum quidem non est transigere cum accusatore. *l. 18. §. ibi gl. C. de transact. cum ignoscendum sit ei, qui sanguinem suum qualiter qualiter redemptum voluit. l. 1. ff. de bon. eor. qui ant. sent.* hæc tamen transactio, licet impediatur novam accusationem, tertium tamen non ligat, & sic Judicem non impedit vel arcet ab Inquisitione instituenda. *Jul. Clar. §. fin. q. 58. n. 4. Ad 4. dist. Ma.*

sententia lata in uno foro parit exceptionem rei judicatæ in altero foro, si ad utrumque forum causa deferatur criminaliter, vel ad utrumque civiliter, & simul in primo foro sententia fuit legitime ac valide lata, atque si criminaliter acta sit causa, & in primo foro condignâ & ordinaria poenâ delictum punitum. *C. Ma.* si in uno foro causa fuit tractata civiliter, & in altero tractatur criminaliter, vel si in primo etiam foro fuit quidem tractata criminaliter, non tamen condignâ poenâ fuit affectum delictum. *N. Ma.* In præsentis casu prius fuit actum solum civiliter, & delictum nullâ prorsus poenâ affectum; quod tamen secundum Jura non debet relinqui impunitum, si de eo constare possit.

TITULUS XXIII.

De Delictis Puerorum,

DECISIO CLXVII.

De Minorennis, Magiæ crimine infecti, poena.

SPECIES FACII.

CAsparellus puer adhuc novennis fatuebatur locius se artem callere indurandi corpus, producendi mures, glires &c. imò jactabat se, quòd